



Nederlandse architecten spelen een belangrijke rol op internationaal niveau. Er wordt mondiaal gekeken naar wat Nederlandse vakgenoten doen, omdat ze zich onderscheiden in ruimte- en lichtgebruik, efficiëntie en originaliteit. In deze aflevering van Dutch Design: **Rondaywinkelaar**architecten.

# Nieuw-Amsterdam in Bussum

In het voorname Brediuskwartier in Bussum staat een huis uit 1930, geheel opgetrokken in Amsterdamse School-stijl. Prachtig! Maar beantwoordde het nog aan de wooneisen van de 21ste eeuw? Het antwoord was 'nee'. Maar hoe maak je van zo'n pand, met zo'n gesloten karakter, een licht en eigentijds droomhuis? Rondaywinkelaararchitecten had het antwoord.







“Het eerste wat je denkt is: open gooien, die handel!”

“Dit leek ons van het begin af aan een interessant project. Het resultaat van de metamorfose is ook erg geslaagd, vinden wij. Maar daar is dan ook wel over nagedacht.” Aan het woord is Maxim Winkelaar van het Amsterdamse architectenbureau rondaywinkelaar. “Het ging om een middenwoning in een blok van drie, met een kap die ver over de voorgevel heen stak. Het huis had een gesloten karakter en van binnen was het, zoals van een Amsterdamse School-huis valt te verwachten, hokkerig. Maar wel met en-suite deuren en glas-in-lood ramen. Er was een voorkamer, een achterkamer en een kleine keuken die naast de achterkamer lag. Tijdens de jaren '70 en '80 waren er al eerdere verbouwingspogingen geweest, er was al behoorlijk in het pand ‘gesneden’ en niet overal even succesvol. Veel andere typische kenmerken die je van een huis als dit mag verwachten, waren al verdwenen.”

#### **BESCHERMD DORPSGEZICHT**

Het eerste wat je dan denkt is: open gooien, die handel! Weg met de hokjes en de kleine kamers, die een benauwd gevoel oproepen. “Maar de voorgevel was bijvoorbeeld beschermd dorpsgezicht, daar mochten we niets aan veranderen. Nu was er wel een interne achterom, naast de voordeur, die doorliep naar de berging in de tuin achter. Die achterom hebben we goed gebruikt: we hebben hem namelijk gedeeltematig

weggehaald. Het eerste deel van de achterom bouwden we om tot berging, maar het deel daarachter konden we vervolgens bij de rest van het huis trekken.”

Door de oorspronkelijke doorgang was de eerste verdieping een stuk groter dan de begane grond, die een beperkte ruimte had, maar op deze manier werd veel extra ruimte gecreëerd.

#### **VIDE ZORGE VOOR LICHT**

Daarnaast kwam er ook een aanbouw over de hele breedte. En dan moesten de kenmerken die tijdens de verbouwing in de jaren '80 waren aangebracht een nieuwe *look and feel* krijgen. Zo werd de spijltjestrap opgevuld, waardoor een moderne uitstraling ontstond. Er werden diverse zichtlijnen gecreëerd die het ruimtelijk effect versterkten. Zo kijken we bij binnenkomst meteen horizontaal door naar de keuken en de tuin. Maar nog spectaculairder is de vide die is aangebracht, met een gesloten balustrade, van boven valt nu het licht naar beneden. Een grote kroonluchter werd midden in de vide gehangen, waardoor ook 's avonds eenzelfde effect wordt gecreëerd. Mooi!

#### **MODERN GEVOEL**

Maxim: “De voorkamer hebben we eigenlijk helemaal gelaten zoals hij

was, inclusief de haard die erin zat. Mensen willen tegenwoordig heel graag woningen waar je van voor tot achter door kunt kijken, maar ze vergeten de verticale zichtlijnen. Nu kijk je omhoog én rechtdoor en je weet meteen waar je aan toe bent, je ervaart meteen een enorme ruimte en dat is voor een Amsterdamse School-pand uniek.” Achter de nog steeds originele voorgevel, schuilt nu dus een verborgen parel, inclusief karakteristieke kenmerken, maar wel met – zeker naarmate je verder de woning inloopt – een heel modern, luchtig en ruim gevoel.

#### **VAKMANSCHAP**

Deze enorme metamorfose van het interieur kwam niet zonder slag of stoot tot stand. “We zijn voordat de bewoners het huis introkken, samen de woning gaan bekijken om te bepalen wat de belangrijkste kenmerken van het huis waren, en wat we zouden kunnen veranderen. Maar daar komt je vakmanschap kijken. Het is onze taak om mensen die niet in het vak zitten, te laten zien wat we bedoelen met zichtlijnen et cetera. Zeker ons idee om een vide aan te brengen was moeilijk ruimtelijk voor te stellen. Onze taak was om een hedendaagse *touch* te geven, maar ook de warmte en het gevoel van een jaren '30-huis; dat klassieke moest behouden blijven. En dan moet je zeer consequent te werk gaan. We hebben dan ook zo snel mogelijk een maquette

gemaakt. Het driedimensionale van een maquette geeft meteen een beter beeld. Het is dus een eclectische mix geworden, waarbij de nadruk ligt op moderne eenvoud, maar als je beter kijkt zie je ‘waar het huis vandaan komt’. De ruimtes sluiten goed op elkaar aan, de routing van het huis is logisch.”

“We zijn van begin tot eind bij het project betrokken geweest. We hebben de bewoners een *moodboard* laten maken, zodat wij wisten wat ze mooi vonden. Maar heel veel mensen willen uiteindelijk ongeveer hetzelfde: strak en modern maar toch ook met klassieke aspecten en dat was in dit pand met een beetje goed nadenken heel goed tot stand te brengen. En dat nadenken ging ver! Zo maakten we wel veertig verschillende opties voor het lichtplan. Dat betekent: dagelijks met de bewoners aan de telefoon zitten. Alles moest op elkaar worden afgestemd. Op het kleinste detail is gelet, zo zijn de garderobekast en de kledingkast boven door een meubelmaker op maat gemaakt.”

#### **CONSEQUENT**

Het is de manier waarop Winkelaar en Ronday het liefst werken. Maxim: “Kijk, over smaak valt niet te twisten, maar of je nu gaat voor klassiek of voor modern, blijf in elk geval consequent. Dat vind ik het allerbelangrijkste, én ruimtelijkheid. Mensen willen heel vaak graag

Als je beter kijkt zie je ‘waar het huis vandaan komt’...



een pand dat zowel strak als warm is. En dat kan, maar dan moet je wel goed bedenken hoe je dat tot stand brengt. Dit pand oogt van binnen heel modern, maar het blijft een historisch pand met klassieke kenmerken, want die moet je laten zitten. Zo zitten de oude paneeldeuren er nog in. Die hadden we ook kunnen vervangen voor vlakke deuren, maar wij vinden dat je dát dus juist niet moet doen. Het pand heeft nu duidelijk een voorkant, waar het merendeel intact is gebleven – dat is het intieme gedeelte, met de open haard en de en-suite deuren. Daarachter ‘opent’ het pand zich, met de open keuken en een grote leefruimte. Het gaat om de perfecte combinatie van die twee gegevens.

#### **SURROGAAT**

Ook op de bovenverdiepingen gebeurde het één en ander. Zoals de eerder genoemde vide en de oude, houten spanten. Die werden niet weggewerkt, maar lieten de architecten juist zitten, omdat ze een prachtig contrast vormden met het strakke pleisterwerk. “Die oude dakconstructie is zo mooi, daar kun je met een modern huis echt niet tegenop. Dat is juist het mooie van dit soort panden, je moet alleen weten hoe je de combinatie maakt, zodat die klopt. Ik zie huizen die nu worden gebouwd in jaren ’30-stijl. Op zich kunnen die goed ontworpen zijn, met mooie overstekken en de juiste verhoudingen, maar het blijft

een beetje surrogaat. Ook omdat vroeger veel meer werd gedacht aan de houtdetails en het glas zoals het glas-in-lood. Dat kan nu niet meer, dan wordt de bouw onbetaalbaar.”

Maxim Winkelaar weet waarover hij praat. Voordat hij zijn eigen bureau begon, werkte hij jarenlang voor Vereniging Hendrick de Keyser, die zich inzet voor het behoud van historische panden: “Misschien dat ik daarom ook wel zo graag die voorkamer wilde behouden, die kwaliteit moest bewaard blijven. Als dit pand nog helemaal in originele staat was, dan was ik er beslist heel anders mee omgegaan. Maar feit was dat de voorgaande verbouwingen al te veel hadden veranderd, waardoor dat niet meer mogelijk was. Van de bewoners kregen we carte blanche. Dat hadden we nodig voor het verticale effect dat werd gecreëerd door de vide. Dat heeft een heel eigen karakter gekregen, het is bijna een kunstzinnig beeld geworden. En dat de bewoners zich nu realiseren dat ze in een bijzonder huis wonen, is voor ons het allergrootste compliment.” ■

#### **Rundaywinkelaararchitecten**

Sint Olofspoort 4, 1012 AJ Amsterdam

[www.rundaywinkelaar.nl](http://www.rundaywinkelaar.nl) • [www.watergaten.nl](http://www.watergaten.nl)

“Die oude dakconstructie is zo mooi, daar kun je met een modern huis echt niet tegenop”

